

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย สุขภาพจิต
หัวข้อ ผู้สูงอายุคุณภาพ (พลัดตกหกล้ม)
เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: กรมการแพทย์/กรมอนามัย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม: กรมสุขภาพจิต, กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

จังหวัดชลบุรีมีผู้สูงอายุ ร้อยละ 13.68 ส่วนมากเป็นผู้สูงอายุตอนต้น (อายุ 60-69 ปี) ร้อยละ 56.67 เมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้สูงอายุ พบว่าน้อยกว่าทั้งของเขตสุขภาพ (ร้อยละ 15.37) และประเทศ (ร้อยละ 17.35) อำเภอที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดคือ อำเภอพนัสนิคม ร้อยละ 18.99 รองลงมาคืออำเภอเกาะสีชัง ร้อยละ 15.87 และอำเภอบ้านบึง ร้อยละ 15.7 ตามลำดับ (รายละเอียดตามตารางที่ 1) ส่วนการคัดกรองประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living : ADL) ปีงบประมาณ 2564 (ไตรมาสแรก) ได้รับการคัดกรอง ร้อยละ 48.28 พบผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) ร้อยละ 97.39 ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) ร้อยละ 2.0 และช่วยเหลือตนเองได้น้อยหรือไม่ได้เลย (กลุ่มติดเตียง) ร้อยละ 0.63 (รายละเอียดตามตารางที่ 2)

การจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงพยาบาล มีหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขรวมทุกระดับ 141 แห่ง เป็นโรงพยาบาลที่มีขนาด M2 ขึ้นไป 5 แห่ง ได้แก่ รพ.ชลบุรี อ.เมือง, รพ.บางละมุง อ.บางละมุง, รพ.บ้านบึง อ.บ้านบึง, รพ.พนัสนิคม อ.พนัสนิคม, และ รพ.แหลมฉบัง อ.แหลมฉบัง ปัจจุบันมีโรงพยาบาลที่ให้บริการคลินิกผู้สูงอายุจำนวน 2 แห่งคือ โรงพยาบาลพนัสนิคมและโรงพยาบาลบางละมุง ให้บริการตรวจรักษาให้คำปรึกษา แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาในกลุ่มอาการ Geriatric syndromes โดยแพทย์และพยาบาล (การดำเนินงานไม่ได้ทำตามแนวทาง/เกณฑ์การจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุ) แต่มีแนวทางการประเมินตนเองของโรงพยาบาลเป้าหมายจำนวน 5 แห่ง และจัดทำแผนพัฒนา/ปรับปรุงส่วนขาดเพื่อให้ผ่านตามาตรฐานคลินิกผู้สูงอายุระดับพื้นฐานและระดับคุณภาพ (รายละเอียดตามตารางที่ 4 และ 5)

การคัดกรองสุขภาพและโรคทั่วไปในผู้สูงอายุโดยใช้แบบ Basic Geriatric Screening (BGS) ปีงบประมาณ 2564 โรคที่พบบ่อยและกลุ่มอาการสูงอายุ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูงคัดกรองได้ ร้อยละ 32.24 พบภาวะเสี่ยงและเสี่ยงสูงร้อยละ 9.28 โรคเบาหวานคัดกรองได้ร้อยละ 44.01 พบภาวะเสี่ยงและเสี่ยงสูงร้อยละ 10.30 โรคหัวใจและหลอดเลือดคัดกรองได้ร้อยละ 22.36 พบภาวะเสี่ยงสูงมากและสูงอันตรายโรค CVD RISK ร้อยละ 28.62 การคัดกรองกลุ่มอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (Geriatrics Syndrome) ได้แก่ โรคสมองเสื่อมคัดกรองได้ร้อยละ 36.95 พบความผิดปกติภาวะสมองเสื่อมร้อยละ 0.75 ภาวะซึมเศร้าคัดกรองได้ร้อยละ 41.14 พบภาวะซึมเศร้าร้อยละ 0.16 ข้อเข่าเสื่อมคัดกรองได้ร้อยละ 36.63 พบข้อเข่าเสื่อมร้อยละ 4.65 และภาวะหกล้มคัดกรองได้ร้อยละ 37.27 พบภาวะหกล้มร้อยละ 3.44 ตามลำดับ ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรองสุขภาพช่องปากร้อยละ 37.46 พบผิดปกติร้อยละ 5.64 (จากจำนวนผู้สูงอายุ 193,106 คน ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก 72,328 คน) (รายละเอียดตามตารางที่ 6, 7, 8, 9 และ 10)

การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุกลุ่มสุขภาพดีในเขตสุขภาพที่ 6 จากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ผู้สูงอายุปี 2563 (1.มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที, 2.ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว, 3.ทานกินผัก/ผลไม้สด 400 กรัม หรือ 5 ทัพพี /วัน), 4.สูบบุหรี่ หรือยาเส้น, และ 5.ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) จำนวน 41,333 คน พบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 21.09 (จำนวน 8,718 คน) ส่วนจังหวัดชลบุรีมีผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสำรวจฯ จำนวน 2,029 คน พบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 63.78 (จำนวน 1,294 คน) มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดด้านการกินผัก/ผลไม้สด ร้อยละ 95.86 และน้อยที่สุดด้านกิจกรรมทางกาย ร้อยละ 74.96 (รายละเอียดตามตาราง ที่ 11)

จากข้อมูลสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์จังหวัดได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยจัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมทางกายป้องกันโรคสมองเสื่อมในผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรี ปี 2564 เพื่อการค้นหากลุ่มเสี่ยงและป้องกันปัญหาในระยะเริ่มต้น กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ 22 ชมรม จำนวน 300 คน ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการส่งเสริมสุขภาพชะลอชรา ชีวอายุยืนยาว 6 องค์ประกอบ กรมอนามัย ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับพื้นที่ (PPA) ปี 2564 และอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ และยังมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 6 โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) ในบุคลากรสาธารณสุข และแกนนำชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล มีการขยายองค์ความรู้จากการอบรมจัดทำแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุม ศาลาเอนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลนาเร็ก อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แกนนำชมรมผู้สูงอายุ 1 ชมรม และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 65 คน (รายละเอียดตามตารางที่ 12)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ จังหวัดได้มีการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในช่วงของการแพร่ระบาด มีการประชาสัมพันธ์ความรู้ในการป้องกันไม่ให้แพร่สู่ผู้สูงอายุผ่านสื่อต่างๆ และไลน์กลุ่ม ให้กับผู้ดูแลหลักของผู้สูงอายุ เช่น ญาติครอบครัว CG อสม. และประชาชนทั่วไป การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุของ CM และ CG ยึดหลักปฏิบัติตามแนวทางการดูแลผู้สูงอายุ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละผู้สูงอายุ จำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรทั้งหมด	ประชากรผู้สูงอายุ		ผสอ.ตอนต้น (60-69 ปี)		ผสอ.ตอนกลาง (70-79 ปี)		ผสอ.ตอนปลาย (80 ปีขึ้นไป)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	339,600	52,408	15.43	30,117	57.47	14,388	27.45	7,903	15.08
บ้านบึง	108,351	17,012	15.70	9,165	53.87	4,801	28.22	3,046	17.91
หนองใหญ่	23,807	3,432	14.42	1,868	54.43	950	27.68	614	17.89
บางละมุง	322,588	35,289	10.94	21,862	61.95	9,127	25.86	4,300	12.19
พานทอง	71,982	9,578	13.31	5,189	54.18	2,840	29.65	1,549	16.17
พนัสนิคม	125,061	23,744	18.99	12,178	51.29	7,042	29.66	4,524	19.05
ศรีราชา	309,333	35,076	11.34	19,667	56.07	9,350	26.66	6,059	17.27
เกาะสีชัง	4,538	720	15.87	460	63.89	165	22.92	95	13.19
สัตหีบ	165,091	22,530	13.65	13,175	58.48	6,125	27.19	3,230	14.34
บ่อทอง	50,204	7,558	15.05	4,026	53.27	2,276	30.11	1,256	16.62
เกาะจันทร์	37,746	5,906	15.65	3,149	53.32	1,727	29.24	1,030	17.44
จังหวัด	1,558,301	213,253	13.68	120,856	56.67	58,791	27.57	33,606	15.76

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)

อำเภอ	ประชากร สูงอายุ	ผู้สูงอายุที่คัดกรอง ADL		ติดสังคม		ติดบ้าน		ติดเตียง		ยังไม่ได้คัดกรอง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	42,703	26,165	61.27	25,783	98.54	270	1.03	112	0.43	16,538	38.73
บ้านบึง	16,254	6,061	37.29	5,713	94.26	298	4.92	50	0.82	10,193	62.71
หนองใหญ่	2,940	1,554	52.86	1,521	97.88	20	1.29	13	0.84	1,386	47.14
บางละมุง	32,015	12,359	38.6	12,087	97.80	219	1.77	53	0.43	19,656	61.40
พานทอง	9,337	4,443	47.58	4,365	98.24	53	1.19	25	0.56	4,894	52.42
พนัสนิคม	21,150	16,241	76.79	15,570	95.87	529	3.26	142	0.87	4,909	23.21
ศรีราชา	37,305	9,892	26.52	9,653	97.58	177	1.79	62	0.63	27,413	73.48
เกาะสีชัง	584	428	73.29	410	95.79	13	3.04	5	1.17	156	26.71
สัตหีบ	18,449	6,870	37.24	6,651	96.81	153	2.23	66	0.96	11,579	62.76
บ่อทอง	7,466	6,349	85.04	6,248	98.41	75	1.18	26	0.41	1,117	14.96
เกาะจันทร์	4,903	2,875	58.64	2,785	96.87	56	1.95	34	1.18	2,028	41.36
จังหวัด	193,106	93,237	48.28	90,786	97.37	1863	2.00	588	0.63	99,869	51.72

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 3 จำนวนตำบลและชมรมผู้สูงอายุ จำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ตำบลทั้งหมด	ชมรมผู้สูงอายุ ทั้งหมด (แห่ง)	ชมรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์คุณภาพ	
			ชมรม	ร้อยละ
เมือง	18	16	4	25.00
บ้านบึง	8	13	10	76.92
หนองใหญ่	5	5	4	80.00
บางละมุง	8	10	5	50.00
พานทอง	11	11	4	36.36
พนัสนิคม	20	21	8	38.10
ศรีราชา	8	13	3	23.08
เกาะสีชัง	1	1	1	100
สัตหีบ	5	17	12	70.59
บ่อทอง	6	14	2	14.29
เกาะจันทร์	2	4	3	75.00
จังหวัด	92	125	56	44.80

ที่มา : ข้อมูลจากโปรแกรม 3C กรมอนามัย ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4 จำนวนหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามระดับของสถานพยาบาล
เขตสุขภาพที่ 6 จ.ชลบุรี 2564

ลำดับ	อำเภอ	รพศ.	รพท.	รพช.	สตอ.	รพ.สต.
1.	เมือง	1	0	0	1	17
2.	บ้านบึง	0	0	1	1	14
3.	หนองใหญ่	0	0	1	1	9
4.	บางละมุง	0	1	1	1	12
5.	พานทอง	0	0	1	1	10
6.	พนัสนิคม	0	0	1	1	21
7.	ศรีราชา	0	0	1	1	12
8.	เกาะสีชัง	0	0	1	1	0
9.	สัตหีบ	0	0	1	1	6
10.	บ่อทอง	0	0	1	1	13
11.	เกาะจันทร์	0	0	1	1	4
รวม		1	1	10	11	118

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 5 จำนวนหน่วยบริการ จำแนกตามระดับ Service Plan เขตสุขภาพที่ 6 ระดับ M2 ขึ้นไป

โรงพยาบาล	Service Plan (ระดับ)			
	A	S	M1	M2
1.รพ.ชลบุรี อ.เมือง	✓			
2.รพ.บางละมุง อ.บางละมุง		✓		
3.รพ.บ้านบึง อ.บ้านบึง				✓
4.รพ.พนัสนิคม อ.พนัสนิคม				✓
5.รพ.แหลมฉบัง อ.แหลมฉบัง				✓

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง		ปกติ		เสี่ยง		เสี่ยงสูง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	42,703	17,653	41.34	16,378	92.78	709	4.02	566	3.21
บ้านบึง	16,254	4,247	26.13	3,590	84.53	574	13.52	83	1.95
หนองใหญ่	2,940	1,381	46.97	1,216	88.05	91	6.59	74	5.36
บางละมุง	32,015	5,808	18.14	4,773	82.18	575	9.90	460	7.92
พานทอง	9,337	2,943	31.52	2,763	93.88	89	3.02	91	3.09
พนัสนิคม	21,150	8,347	39.47	7,687	92.09	421	5.04	239	2.86
ศรีราชา	37,305	9,245	24.78	8,172	88.39	759	8.21	314	3.40
เกาะสีชัง	584	118	20.21	55	46.61	23	19.49	40	33.90

สัทธิบ	18,449	6,823	36.98	6,453	94.58	12	0.18	178	2.61
บ่อทอง	7,466	3,768	50.47	3,631	96.36	71	1.88	66	1.75
เกาะจันทร์	4,903	1,920	39.16	1,574	81.98	239	12.45	107	5.57
จังหวัด	193,106	62,253	32.24	56,292	90.42	3,563	5.72	2,218	3.56

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวาน จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง		ปกติ		เสี่ยง		เสี่ยงสูง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	42,703	21,651	50.70	20,394	94.19	1,138	5.26	119	0.55
บ้านบึง	16,254	6,306	38.80	5,433	86.16	837	13.27	36	0.57
หนองใหญ่	2,940	2,139	72.76	1,910	89.29	203	9.49	26	1.22
บางละมุง	32,015	8,225	25.69	6,820	82.92	1,298	15.78	107	1.30
พานทอง	9,337	4,117	44.09	3,677	89.31	397	9.64	43	1.04
พนัสนิคม	21,150	13,733	64.93	11,137	81.10	2,399	17.47	197	1.43
ศรีราชา	37,305	12,441	33.35	11,620	93.40	765	6.15	56	0.45
เกาะสีชัง	584	150	25.68	54	36.00	86	57.33	10	6.67
สัทธิบ	18,449	8,043	43.60	7,689	95.60	326	4.05	28	0.35
บ่อทอง	7,466	5,684	76.13	5,408	95.14	241	4.24	35	0.62
เกาะจันทร์	4,903	2,494	50.87	2,087	83.68	383	15.36	24	0.96
จังหวัด	193,106	84,983	44.01	76,229	89.70	8,073	9.50	681	0.80

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง CVD RISK จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง		เสี่ยงต่ำ		เสี่ยงปานกลาง		เสี่ยงสูง		สูงมาก+สูงอันตราย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	42,703	8,712	20.40	1,891	21.71	2,827	32.45	1,540	17.68	2,454	28.17
บ้านบึง	16,254	4,970	30.58	812	16.34	1,664	33.48	1,032	20.76	1,462	29.42
หนองใหญ่	2,940	1,105	37.59	173	15.66	368	33.30	207	18.73	357	32.31
บางละมุง	32,015	5,926	18.51	1,040	17.55	2,181	36.80	1,226	20.69	1,479	24.96
พานทอง	9,337	2,792	29.90	552	19.77	861	30.84	534	19.13	845	30.27
พนัสนิคม	21,150	7,491	35.42	1,340	17.89	2,405	32.11	1,443	19.26	2,303	30.74
ศรีราชา	37,305	4,689	12.57	858	18.30	1,619	34.53	914	19.49	1,298	27.68
เกาะสีชัง	584	243	41.61	34	13.99	83	34.16	58	23.87	68	27.98
สัทธิบ	18,449	3,251	17.62	519	15.96	1,042	32.05	653	20.09	1,037	31.90
บ่อทอง	7,466	2,629	35.21	648	24.65	835	31.76	504	19.17	642	24.42

เกาะจันทร์	4,903	1,373	28.00	200	14.57	450	32.77	311	22.65	412	30.01
จังหวัด	193,106	43,181	22.36	8,067	18.68	14,335	33.20	8,422	19.50	12,357	28.62

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองสุขภาพช่องปาก จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง		ปกติ		ผิดปกติ		ไม่ระบุ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	42,703	15,897	37.23	15,745	99.04	152	0.96	0	0.00
บ้านบึง	16,254	5,540	34.08	2,491	44.96	3,047	55.00	2	0.04
หนองใหญ่	2,940	1,394	47.41	1,369	98.21	25	1.79	0	0.00
บางละมุง	32,015	10,111	31.58	10,084	99.73	27	0.27	0	0.00
พานทอง	9,337	4,335	46.43	4,310	99.42	25	0.58	0	0.00
พนัสนิคม	21,150	14,563	68.86	14,223	97.67	339	2.33	1	0.01
ศรีราชา	37,305	5,257	14.09	5,220	99.30	34	0.65	3	0.06
เกาะสีชัง	584	485	83.05	313	64.54	0	0.00	172	35.46
สัตหีบ	18,449	5,772	31.29	5,753	99.67	19	0.33	0	0.00
บ่อทอง	7,466	6,032	80.79	5,936	98.41	95	1.57	1	0.02
เกาะจันทร์	4,903	2,942	60.00	2,624	89.19	315	10.71	3	0.10
จังหวัด	193,106	72,328	37.46	68,068	94.11	4,078	5.64	182	0.25

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง กลุ่ม Geriatrics Syndrome

โรค	ผู้สูงอายุ (คน)	คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	ผิดปกติ	ร้อยละ	ไม่ระบุ	ร้อยละ
1.สมองเสื่อม	193,112	71,361	36.95	70,827	99.25	532	0.75	2	0.00
2.ซึมเศร้า		79,445	41.14	79,315	99.84	130	0.16	-	-
3.ข้อเข่าเสื่อม		70,743	36.63	67,441	95.34	3,289	4.65	4	0.01
4.ภาวะหกล้ม		71,976	37.27	69,454	96.50	2,479	3.44	43	0.06

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 11 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ จังหวัดชลบุรี ปี 2563

รายการ	พฤติกรรมที่พึงประสงค์	
	จำนวน	ร้อยละ
1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ครบ 5 ด้าน	1,294	63.78
2. พฤติกรรมที่พึงประสงค์รายด้าน		
2.1 มีกิจกรรมทางกาย จนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที	1,521	74.96
2.2 ทำานดื่มน้ำสะอาดได้อย่างน้อยวันละ 8 แก้วหรือไม	1,900	93.64
2.3 ทำานกินผัก/ผลไม้สด (400 กรัม หรือ 5 ทัพพี /วัน)	1,945	95.86
2.4 สูบบุหรี่ หรือยาเส้น	1,884	92.85
2.5 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1,849	91.13

หมายเหตุ : เก็บข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ ผ่าน Google Form จำนวน 1,993 คน และข้อมูลจาก App H4U พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ กรมอนามัย จำนวน 36 คน วันที่ 31 สิงหาคม 2563
: ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสำรวจฯ ของจังหวัดชลบุรี จำนวน 2,029 คน

ตารางที่ 12 แผนขับเคลื่อนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน (Individual Wellness Plan)

ลำดับ	ชื่อชมรม	ตำบล	จำนวนผู้สูงอายุ (กลุ่มเป้าหมาย)	แหล่งงบประมาณ ดำเนินการ
1	ชมรมผู้สูงอายุ อบต.นาเริก	ตำบลนาเริก	80 คน ในชมรม	-
	รวม 1 ชมรม		80 คน	

ที่มา : ข้อมูลจากการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงาน IWP วันที่ 8 ธันวาคม 2564

สำหรับการดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2559 จนถึงปัจจุบัน มีตำบลฯ ในชุมชนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 84.78 (ตำบลทั้งหมด 92 ตำบล ผ่านเกณฑ์ 78 ตำบล) มี Care Manager ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 176 คน ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 70 ชม. ของกรมอนามัย จำนวน 1,100 คน ตั้งแต่ปี 2561-ปี 2564 ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 91.96 (จำนวน 2,096 ฉบับ) และปี 2564 มีการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 93.75 (จำนวน 300 ฉบับ) และมีแผนการติดตามเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานตำบล LTC เพื่อให้ผ่านค่าเป้าหมายที่กำหนด (รายละเอียดตามตารางที่ 13)

ปัญหาสุขภาพจิตในผู้สูงอายุมีผู้สูงอายุตามฐานข้อมูล HDC หมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต จำนวน 93,942 คน เป็นผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง จำนวน 2,451 คน คัดกรองซึมเศร้า (2Q) ร้อยละ 67.69 (จำนวน 1,659 คน) พบเสี่ยงซึมเศร้า ร้อยละ 1.99 (จำนวน 33 คน) โดยผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงที่เสี่ยงซึมเศร้าได้รับการประเมินต่อด้วย 9Q ร้อยละ 63.64 (จำนวน 21 คน) ผลประเมิน 9Q พบซึมเศรารวม 4 คน แบ่งเป็นซึมเศราร้อยละ 3 คน ซึมเศร้าปานกลาง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 (รายละเอียดตามตารางที่ 14 และ 15)

ตารางที่ 13 รายงานผลการดำเนินงานโครงการ Long Term Care ปีงบประมาณ 2564

ที่มา: ข้อมูลจากโปรแกรม 3C กรมอนามัย ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 และโปรแกรม LTC สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

อำเภอ	1.จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โครงการ LTC ทุกสิทธิ (ยอดสะสมของทุกปี (2561-2564))				2. จำนวน Care manager (ขึ้นทะเบียนในระบบ 3C)	3. จำนวน Care giver (ขึ้นทะเบียนในระบบ 3C)	4. แผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care plan) ทุกสิทธิ ที่จัดทำและเสนอต่อคณะกรรมการ LTC แล้ว				5. ตำบล Long Term Care (ยอดสะสมของทุกปี)		
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4			4.1 จำนวน Care plan ผู้สูงอายุรายใหม่ ปี 2564	4.2 ร้อยละ จำนวน Care plan ปี 2564	4.3 จำนวน Care plan สะสม ปี 2561-2564	4.4 ร้อยละ จำนวน Care plan สะสม (ปี 2561-2564)	5.1 จำนวน ตำบลทั้งหมด	5.2 จำนวน ตำบลที่ผ่านเกณฑ์ LTC	5.3 ร้อยละ (จำนวน ตำบลผ่านเกณฑ์/จำนวนตำบลทั้งหมด)
เมือง	227	81	171	154	34	191	76	79.17	595	93.11	18	14	77.78
บ้านบึง	31	22	57	31	17	96	5	100	127	90.07	8	8	100
หนองใหญ่	24	11	10	11	11	56	17	100	55	98.21	5	4	80.00
บางละมุง	152	39	99	94	23	245	6	100	359	93.49	8	8	100
พานทอง	104	24	41	59	11	78	8	100	226	99.12	11	9	81.82
พนัสนิคม	235	89	65	99	21	152	0	-	470	96.31	20	16	80.00
ศรีราชา	219	40	122	90	18	88	167	100	421	89.38	8	7	87.50
เกาะสีชัง	16	1	4	1	1	8	0	-	22	100	1	1	100
สัตหีบ	108	88	93	29	12	72	4	100	241	75.79	5	4	80.00
บ่อทอง	96	43	27	22	22	70	11	100	187	99.47	6	5	83.33
เกาะจันทร์	86	44	49	46	6	44	6	100	203	90.22	2	2	100
รวมจังหวัด	1,298	482	738	636	176	1,100	300	93.75	2,906	91.96	92	78	84.78

หมายเหตุ : ตำบลที่ไม่ผ่าน 14 ตำบล เมือง - ตำบลหนองขี้กอก, ดอนหัวฬ่อ, บางทราย, คลองตำหรุ

สัตหีบ - ตำบลพลูดาวหลวง

หนองใหญ่ - ตำบลคลองพลู

บ่อทอง - พลวงทอง

พานทอง - ตำบลบ้านเก่า, บางนาง

พนัสนิคม - ตำบลกุฎโง้ง, หนองขยาด, หุ้งขวาง, นามะตุ้ม

ศรีราชา - ตำบลศรีราชา

ตารางที่ 14 รายงานผลการคัดกรองซีมีเศร้าผู้สูงอายุ (2Q) ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)					ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดบ้าน (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดเตียง (คน)			
	ทั้งหมด	คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ
เมืองชลบุรี	26,142	15,644	59.84	15,643	1	269	216	215	1	113	83	83	0
บ้านบึง	6,060	4,942	81.55	4,896	46	298	136	136	0	50	34	33	1
หนองใหญ่	1,552	1,319	84.99	1,318	1	20	18	18	0	13	12	12	0
บางละมุง	12,038	9,206	76.47	9,204	2	208	113	113	0	47	23	23	0
พานทอง	4,440	3,691	83.13	3,691	0	53	35	35	0	25	20	20	0
พนัสนิคม	16,233	12,894	79.43	12,885	9	528	385	383	2	141	117	117	0
ศรีราชา	10,267	6,010	58.54	6,006	4	190	95	95	0	69	32	30	2
เกาะสีชัง	428	358	83.64	353	5	13	13	13	0	5	5	5	0
สัตหีบ	6,861	5,435	79.22	5,415	20	153	112	107	5	66	49	39	10
บ่อทอง	6,346	5,766	90.86	5,765	1	75	64	64	0	25	24	23	1
เกาะจันทร์	2,875	2,418	84.1	2,404	14	56	41	35	6	34	32	27	5
จังหวัด	93,242	67,683	72.59	67,580	103	1,863	1,228	1,214	14	588	431	412	19

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC หมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 15 รายงานผลการประเมินเข็มเข็มผู้สูงอายุ (9Q) ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่บ้านที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่เตียงที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)			
	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ปกติ	เข็มเข็ม	ทั้งหมด	ประเมิน 9Q	ปกติ	เข็มเข็ม
เมืองชลบุรี	1	1	0	1	0	0	0	0
บ้านบึง	0	0	0	0	1	1	1	0
หนองใหญ่	0	0	0	0	0	0	0	0
บางละมุง	0	0	0	0	0	0	0	0
พานทอง	0	0	0	0	0	0	0	0
พนัสนิคม	2	0	0	0	0	0	0	0
ศรีราชา	0	0	0	0	2	0	0	0
เกาะสีชัง	0	0	0	0	0	0	0	0
สัตหีบ	5	1	0	1	10	6	5	1
บ่อทอง	0	0	0	0	1	1	0	1
เกาะจันทร์	6	6	6	0	5	5	5	0
จังหวัด	14	8	6	2	19	13	11	2

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC หมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>1. การพลัดตกหกล้ม</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>1. ศูนย์อนามัยที่ 6 ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายุ รายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) การจัดทำแผนเฉพาะรายเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ พัฒนาทักษะกายใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพดีตามแนวทาง 6 องค์ประกอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ 2. ด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ 3. ด้านการดูแลสมอง “ผู้สูงอายุสมองดี” 4. สุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ 5. ความสุขของผู้สูงอายุ 6. สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ <p>(คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข) - แนวทางการดำเนินงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันการพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุตามบริบทของพื้นที่</p> <p>2. ศูนย์อนามัยที่ 6 ร่วมกับวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี จัดทำรูปแบบการป้องกันการพลัดตกหกล้ม เขตสุขภาพที่ 6 (อยู่ระหว่างดำเนินการ)</p> <p>ระดับจังหวัด</p> <p>- กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 6 ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายुरายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) ในบุคลากรสาธารณสุข และแกนนำชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล มีการขยายองค์ความรู้จากการอบรมจัดทำแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุม ศาลาเอนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลนาเริก อำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แกนนำชมรมผู้สูงอายุ 1 ชมรม และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 65 คน</p>	<p>ระดับกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายครอบคลุมทั้ง 8 จังหวัด - เขียนตัวอย่างโครงการป้องกันการพลัดตกหกล้ม เพื่อเป็นแนวทางให้พื้นที่ในการของบกองทุนตำบลในการดำเนินงาน (ศูนย์อนามัยที่ 6 เสนอโครงการไปที่สปสช. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการของบประมาณในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว) - รูปแบบการป้องกันพลัดตกหกล้ม เขตสุขภาพที่ 6 (อยู่ระหว่างดำเนินการ) <p>ระดับจังหวัด</p> <p>- จังหวัดชลบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยจัดทำโครงการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย ป้องกันโรคสมองเสื่อมและการหกล้มในผู้สูงอายุจังหวัดชลบุรี ปี 2564 เพื่อการค้นหากลุ่มเสี่ยงและป้องกันปัญหาในระยะเริ่มต้น กลุ่มเป้าหมายคือผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ 22 ชมรม จำนวน 300 คน ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุตามแนวทางการส่งเสริมสุขภาพ ชะลอชรา ชีวียืนยาว 6 องค์ประกอบ กรมอนามัย ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค</p>

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
		ระดับพื้นที่ (PPA) ปี 2564 และอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ
<p>2. พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ</p> <p>- ผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ปี 2563 ของจังหวัดสมุทรปราการ พบพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 30.98 โดยพบพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์มากที่สุดด้านการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 98.16 และพบพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์น้อยสุดด้านกิจกรรมทางกายฯ ร้อยละ 40.06</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>- ปี 2564 กรมอนามัยมีการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุผ่านระบบคลังข้อมูลสมรรถภาพประชาชน Application Health For You (H4U) ระบบเปิดให้ลงข้อมูลได้เดือนมกราคม 2564</p> <p>พฤติกรรมกรดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ</p> <p>ประกอบด้วย ด้านการบริโภคอาหาร ด้านการออกกำลังกาย ด้านการจัดการความเครียด ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพช่องปาก และด้านการดูแลตนเองในภาวะเจ็บป่วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมทางกายที่ระดับปานกลาง (เดิน / ปั่นจักรยาน/ทำงานบ้าน/ ทำไร่/ ทำสวน/ทำนา/ ออกกำลังกาย) สละ 150 นาที/สัปดาห์ 2. กินผักและผลไม้ได้วันละ 5 กำมือ เป็นประจำ (6 - 7 วันต่อสัปดาห์) 3. ดื่มน้ำเปล่าอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว 4. ไม่สูบบุหรี่ /ไม่สูบบุหรี่ 5. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาแดงเหล้า) 6. การตรวจสุขภาพประจำปีหรือพบแพทย์/ บุคลากรทางการแพทย์ 7. มีการนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่างน้อยวันละ 7 - 8 ชั่วโมง 8. การดูแลสุขภาพช่องปาก/มีการแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน <p>(อ้างอิงดัชนีที่ 8 ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545-2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561)</p> <p>- ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มี ADL $\geq$ 12 คะแนน ร้อยละ 5 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดของพื้นที่</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>- ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ชี้แจงการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการแผนงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 5 - 6 ตุลาคม 2563 ณ โรงแรม โกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยองแลตจัดทำหนังสือขอความร่วมมือการสำรวจข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ ในปี 2564 ทุกจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6</p> <p>ระดับจังหวัด</p> <p>- จังหวัดชลบุรีได้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ลงสู่พื้นที่ในเดือน มกราคม 2564</p>

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	<p>- มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 213,253 คน ผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมิน ร้อยละ 5 (จำนวน 10,663 คน)</p> <p>- แนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (จังหวัดนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของพื้นที่)</p>	
	<p>ระดับจังหวัด</p> <p>มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์โดยในปี 2564</p> <p>- การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่างการชี้แจงให้พื้นที่ทราบเรื่องขั้นตอนการเก็บข้อมูล</p>	<p>ระดับจังหวัด</p> <p>- แผนการขับเคลื่อนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน(Individual wellness plan) ผ่านชมรมผู้สูงอายุ 1 ชมรม ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุตำบลนาเริก อ.พนสนิมคม</p>
<p>3. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงเสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>- กรมสุขภาพจิตเผยแพร่สื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้กับเครือข่ายสาธารณสุขผ่านช่องทางต่างๆ</p> <p>การดำเนินงานศูนย์สุขภาพจิตที่ 6</p> <p>1. หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 กลับสู่ภาวะปกติ ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 มีแผนจัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขที่ผ่านการอบรม Care manager ให้มีความรู้เกี่ยวกับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลทางสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง (ติดบ้าน ติดเตียง) ด้วยหลัก 4ส (สังเกต ใส่ใจ เสริมสร้าง ส่งต่อเชื่อมโยง) - การเสริมสร้างพลังใจญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุ ด้วยหลัก 3S (Smile Strong Smart) และกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ รพ.สต.คัดกรอง 2Q และประเมินต่อด้วย 9Q ต่อเนื่องมากขึ้น <p>2. กรมสุขภาพจิตพัฒนาคู่มือการเยี่ยมบ้านเพื่อดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรังติดบ้านติดเตียง และคู่มือเสริมสร้างพลังใจญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุและ care giver</p>	<p>ระดับกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมสุขภาพจิตเผยแพร่สื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้กับเครือข่ายสาธารณสุขผ่านช่องทางต่าง ๆ - ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 จัดประชุมชี้แจงขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ และวางแผนการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพจิตผู้สูงอายุร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจาก สสจ. สสอ. รพ.สต. เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2563 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	ระดับจังหวัด - จังหวัดมีการคัดกรองซิมเศร้า โดย เจ้าหน้าที่ รพ.สต. อสม. และ CG เพื่อดูแลสุขภาพจิต ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง	ระดับจังหวัด - จังหวัดมีการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง ครอบคลุมทุกตำบล โดยทีมสหวิชาชีพ care giver และ อสม. - การคัดกรองซิมเศร้า 2Q และประเมิน ซิมเศร้า 9Q ในผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง ยังไม่ครอบคลุม ข้อมูล HDC วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564 พบคัดกรองซิมเศร้า 2Q จำนวน 1,659 คน (เป้าหมาย 2,451 คน) คิดเป็นร้อยละ 67.69/ประเมินซิมเศร้า 9Q จำนวน 21 คน (เป้าหมาย 33 คน) คิดเป็นร้อยละ 63.64

4. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ยังไม่มีการดำเนินงานในปี 2564 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

5. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

5.1 สำหรับพื้นที่

5.1.1 สนับสนุนการใช้ โปรแกรม Long Term Care (3C) Care Manager, Caregiver, Care Plan ในระดับพื้นที่ในการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม

5.1.2 เยี่ยมเสริมพลัง/ติดตามประเมิน และขับเคลื่อนดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแล ผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) อย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่ที่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายมี 7 อำเภอ คือ 1) อ.เมือง (ตำบลหนองช้างคอก, ดอนหัวฝ่อ, บางทราย, คลองตำหรุ) 2) อ.สัทหีบ (ตำบลพลูตาหลวง) 3) อ.หนองใหญ่ (ตำบลคลองพลู) 4) อ.บ่อทอง (ตำบลพลวงทอง) 5) อ.พานทอง (ตำบลบ้านเก่า, บางนาง) 6) อ.พนัสนิคม (ตำบลกุฎโง้ง, หนองขยาด, พุ่งขวาง, นามะตุ้ม) และ 7) อ.ศรีราชา (ตำบลศรีราชา)

5.1.3 ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มสุขภาพดี ให้ครอบคลุมทุกชมรม

5.1.4 ติดตามพื้นที่ในการประเมินพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุตามค่าเป้าหมาย เพื่อนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์และดำเนินงานแก้ไขปัญหาในด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์

5.1.5 ส่งเสริมให้บุคลากรสาธารณสุขคัดกรองซิมเศร้า (2Q) และประเมินซิมเศร้า (9Q) ในผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงให้ครอบคลุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและดูแลต่อเนื่องในผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงซิมเศร้า

5.1.6 เน้นการสื่อสารให้ภาคีเครือข่ายดำเนินการป้องกันและ เฝ้าระวังโดยยึดแนวทางปฏิบัติด้าน สาธารณสุขตามมาตรการการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ CM,CG, อสม., นักบริหารฯ สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างปลอดภัย

5.2 สำหรับส่วนกลาง

5.2.1 การสนับสนุนคู่มือการดำเนินงาน

- คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- สนับสนุนสื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตใจผู้สูงอายุและแนวทางการดำเนินกิจกรรมวัคซีนใจในชุมชนต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกชุมชนในการดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ผู้รายงาน : นางทิพย์วรรณ จุ่มแพง

ตำแหน่ง : พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 11 กุมภาพันธ์ 2564

โทรศัพท์ : 087 600 3874

E-mail : kaeja2521@hotmail.com

ผู้รายงาน : นางเดือนเพ็ญ ชาญณรงค์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 6

โทร. : 089 858 7962

ผู้ตรวจรายงาน : นางยุพา ชัยเพชร

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านโภชนาการ)

วัน/เดือน/ปี : 11 กุมภาพันธ์ 2564

โทร : 094 479 4115

E-mail : yupha_dang@hotmail.com